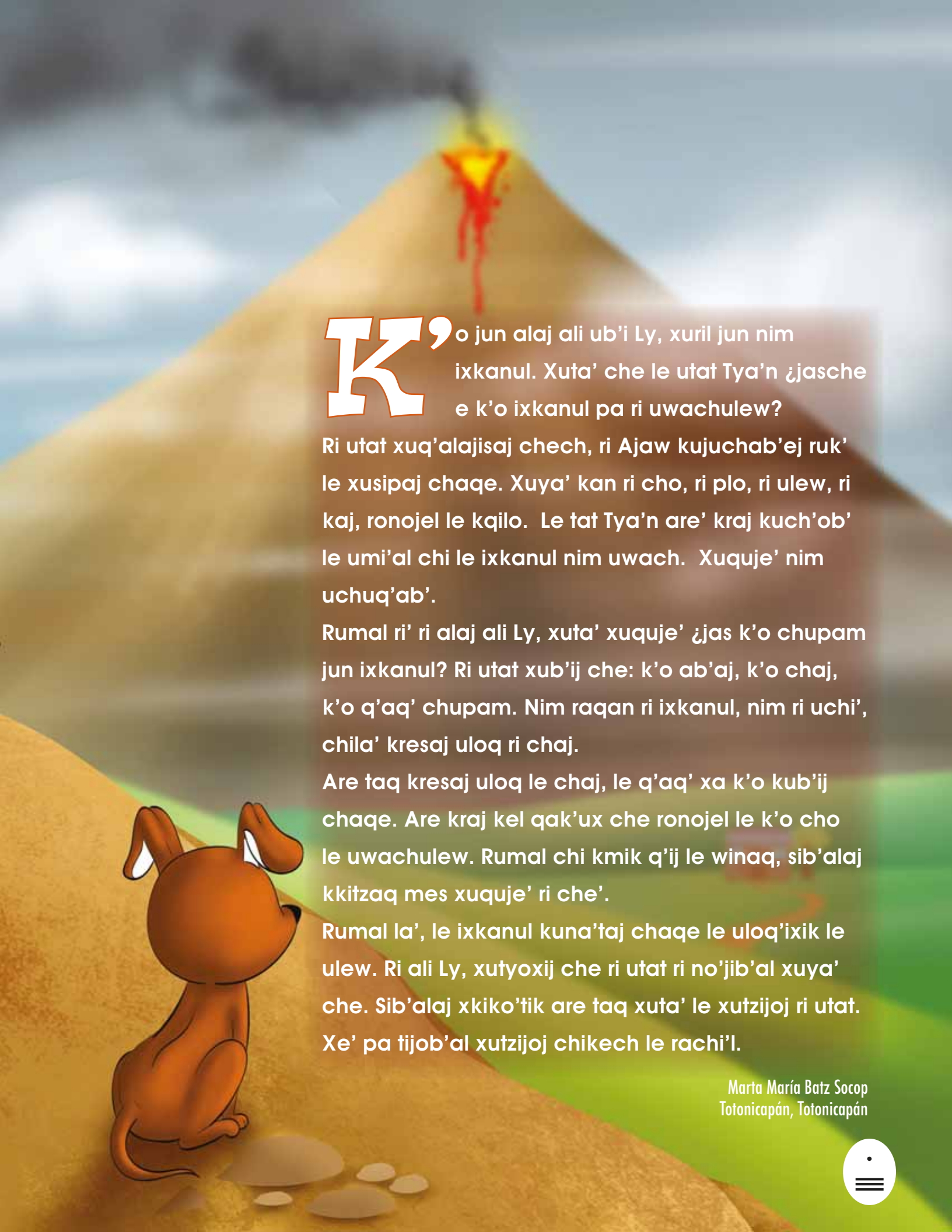

Le ixkanul

K'ulmatajem tzij

K'o jun alaj ali ub'i Ly, xuril jun nim ixkanul. Xuta' che le utat Tya'n ¿jasche e k'o ixkanul pa ri uwachulew?

Ri utat xuq'alajisaj chech, ri Ajaw kujuchab'ej ruk' le xusipaj chaqe. Xuya' kan ri cho, ri plo, ri ulew, ri kaj, ronojel le kqilo. Le tat Tya'n are' kraj kuch'ob' le umi'al chi le ixkanul nim uwach. Xuquje' nim uchuq'ab'.

Rumal ri' ri alaj ali Ly, xuta' xuquje' ¿jas k'o chupam jun ixkanul? Ri utat xub'ij che: k'o ab'aj, k'o chaj, k'o q'aq' chupam. Nim raqan ri ixkanul, nim ri uchi', chila' kresaj uloq ri chaj.

Are taq kresaj uloq le chaj, le q'aq' xa k'o kub'ij chaqe. Are kraj kel qak'ux che ronojel le k'o cho le uwachulew. Rumal chi kmik q'ij le winaq, sib'alaj kkitzaq mes xuquje' ri che'.

Rumal la', le ixkanul kuna'taj chaqe le uloq'ixik le ulew. Ri ali Ly, xutyoxij che ri utat ri no'jib'al xuya' che. Sib'alaj xkiko'tik are taq xuta' le xutzijoj ri utat. Xe' pa tijob'al xutzijoj chikech le rachi'l.

Marta María Batz Socop
Totonicapán, Totonicapán

